

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**

**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

NOIEMBRIE 2023

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna noiembrie 2023 poate fi descris prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

Pe parcursul lunii, Biroul politici de reintegrare a menținut dialogul privind dosarul transnistrean cu partenerii internaționali. Viceprim-ministru pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian s-a întâlnit cu o delegație a companiei germane de cercetare și consultanță, Berlin Economics. În cadrul discuțiilor au fost abordate subiecte ce țin de situația economică complexă din regiune. De asemenea, pe parcursul lunii noiembrie, viceprim-ministru pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian a avut o serie de întruniri de lucru cu diplomații europeni acreditați la Chișinău. În cadrul întrevederilor, vicepremierul a vorbit despre evoluțiile dosarului transnistrean și starea dialogului dintre Chișinău și Tiraspol. În decursul lunii noiembrie, viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu reprezentanta specială a UE în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, Dorota Dlouchy-Suliga, aflată în vizită de lucru în Republica Moldova. Discuțiile s-au axat pe situația curentă în dialogul dintre Chișinău și Tiraspol, abordările Chișinăului privind modalitatea de soluționare a problemelor actuale, prioritățile guvernamentale pe termen scurt și mediu în promovarea politicilor de reintegrare a țării. De asemenea, în decursul lunii, șeful adjunct al Biroului politici de reintegrare, Eugen Cara, a participat la cea de-a 7-a reuniune a Comitetului de Asocieri Republica Moldova – Uniunea Europeană (RM-UE), desfășurată la Chișinău, sub egida Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Partea transnistreană pe parcursul lunii noiembrie 2023 a menținut dialogului cu Chișinău și UE. Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaly Ignatiev a avut o întrevedere de lucru cu delegația Uniunii Europene condusă de reprezentanta specială a UE în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, Dorota Dlouchy-Suliga. Ordinea de zi a întâlnirii a inclus problemele de comerț și interacțiune economică între părți, precum și situația actuală în procesul de negociere. De asemenea, pe parcursul lunii, autoritățile de la Tiraspol au efectuat un sondaj asupra populației pentru a evalua nivelul de corupție din regiunea transnistreană și eficacitatea măsurilor anticorupție.

Pe parcursul lunii noiembrie 2023, președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, a declarat că în procesul de reglementare transnistreană formatul „5+2” nu mai există și că este imposibil ca acesta să fie revitalizat. În acest context, președintele Comitetului pentru afaceri internaționale al Consiliului Federației al Rusiei, Grigoriy Karasin, a menționat că discutarea modificării formatului de negocieri fără a ține cont de opinia transnistrenilor este inacceptabilă, iar negocierile trebuie desfășurate în formatul existent.

Cu privire la obiectul aderării Republicii Moldova la UE, președintele Republicii Moldova, Maia Sandu a remarcat că Republica Moldova ar trebui să dispună de posibilitatea de a adera la UE înainte de soluționarea conflictului transnistrean.

În cadrul grupurilor de lucru (experți), în luna noiembrie 2023, nu au avut loc reuniuni de lucru. Comisia Unificată de Control s-a reunit în decursul lunii noiembrie de patru ori. În formatul de negocieri „1+1” și în formatul „5+2” nu au avut loc întruniri.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii noiembrie 2023 arată astfel:

02.11.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea de lucru a CUC.¹

02.11.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian s-a întâlnit cu o delegație a companiei germane de cercetare și consultanță, Berlin Economics, aflată într-o misiune de documentare în Republica Moldova.²

¹ Guvernul R. Moldova, *Asigurarea ordinii publice și a liberei circulații pe perioada desfășurării scrutinului din 5 noiembrie 2023 a figurat pe agenda ședinței Comisiei Unificate de Control din 2 noiembrie curent, 02.11.2023, <https://gov.md/ro/content/asigurarea-ordinii-publice-si-liberei-circulatii-pe-perioada-desfasurarii-scrutinului-din-5> (04.12.2023)*

03.11.2023 – Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, a declarat că în procesul de reglementare transnistreană formatul „5+2” nu mai există și că este imposibil ca acesta să fie revitalizat.³

08.11.2023 – Autoritățile de la Tiraspol au efectuat un sondaj asupra populației pentru a evalua nivelul de corupție din regiunea transnistreană și eficacitatea măsurilor anticorupție.⁴

09.11.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC. În cadrul reuniunii a fost audiat raportul săptămânal al Comandamentului Militar Întrunit cu privire la situația în Zona de Securitate.⁵

16.11.2023 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.⁶

16.11.2023 – Șeful adjunct al Biroului politici de reintegrare, Eugen Cara, a participat la cea de-a 7-a reuniune a Comitetului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (RM-UE), desfășurată la Chișinău, sub egida Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.⁷

20.11.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu Slawomir Pichor, șeful Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM). În cadrul întreprinderii, au fost prezentate informații despre situația curentă în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană și perspectiva integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană.⁸

21.11.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu reprezentanta specială a UE în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, Dorota Dlouchy-Suliga, aflată în vizită de lucru în Republica Moldova. Discuțiile s-au axat pe situația curentă în dialogul dintre Chișinău și Tiraspol, abordările Chișinăului privind modalitatea de soluționare a problemelor actuale, prioritățile guvernamentale pe termen scurt și mediu în promovarea politicilor de reintegrare a țării.⁹

21.11.2023 – Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaly Ignatiev a avut o întrevedere de lucru cu delegația Uniunii Europene condusă de reprezentanta specială a UE în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, Dorota Dlouchy-Suliga. Ordinea de zi a întâlnirii a inclus problemele de comerț și interacțiune economică, precum și situația actuală în procesul de negociere.¹⁰

22.11.2023 – Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu consideră că Republica Moldova ar trebui să aibă posibilitatea de a adera la UE înainte de soluționarea conflictului transnistrean.¹¹

23.11.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.¹²

² Guvernul R. Moldova, *Vicepremierul Oleg Serebrian în dialog cu experții companiei Berlin Economics*, 02.11.2023, <https://gov.md/ro/content/vicepremierul-oleg-serebrian-dialog-cu-expertii-companiei-berlin-economics> (04.12.2023)

³ Infotag, *PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI, IGOR GROSU, A DECLARAT CĂ FORMATUL „5+2” ESTE IMPOSIBIL DE REVITALIZAT*, 03.11.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/311643/> (04.12.2023)

⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Pravitel'stvo PMR provodit opros grazhdan*, 08.11.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9532> (04.12.2023)

⁵ Moldpres, *Delegația Republicii Moldova cere Tiraspolului să înceteze blocarea activității observatorilor militari în Zona de Securitate*, 09.11.2023, <https://www.moldpres.md/news/2023/11/09/23009035> (04.12.2023)

⁶ Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control semnalează prezența posturilor ilegale în Zona de Securitate*, 16.11.2023, <https://gov.md/ro/content/delegatia-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-semnaleaza-prezenta-posturilor> (04.12.2023)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Șeful adjunct al Biroului politici de reintegrare a participat la cea de-a 7-a reuniune a Comitetului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană*, 16.11.2023, <https://gov.md/ro/content/seful-adjunct-al-biroului-politici-de-reintegrare-participat-la-cea-de-7-reuniune> (04.12.2023)

⁸ Noi, *Vicepremierul pentru reintegrare s-a întâlnit cu șeful EUBAM*, 21.11.2023, <https://noi.md/md/societate/vicepremierul-pentru-reintegrare-s-a-intilnit-cu-seful-eubam> (04.12.2023)

⁹ Vocea Basarabiei, *Starea actuală a dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, în atenția UE*, 21.11.2023, <https://voceabasarabiei.md/starea-actuala-a-dialogul-dintre-chisinau-si-tiraspol-in-atenția-ue/> (04.12.2023)

¹⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev prinyal delegatsiyu ES*, 21.11.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9537> (04.12.2023)

¹¹ Infotag, *PREȘEDINTA MAIA SANDU CONSIDERĂ CĂ MOLDOVA TREBUIE SĂ AIBĂ OPORTUNITATEA DE A ADERA LA UNIUNEA EUROPEANĂ ÎNAINTE DE SOLUȚIONAREA CONFLICTULUI TRANSNISTREAN*, 22.11.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/312108/> (04.12.2023)

23.11.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a primit o delegație a grupului parlamentar CDU/CSU din Comisia pentru Drepturile Omului și Ajutorul Umanitar din Bundestagul german, condusă de deputatul creștin-democrat Knut Abraham. În cadrul întrevederii au fost discutate aspecte legate de situația actuală în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, precum și prioritățile guvernamentale pe termen scurt și mediu în promovarea politicilor de reintegrare a țării.¹³

28.11.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian, consideră că un statut special pentru Transnistria ar trebui stabilit pe baza Legii din 2005, care definește principiile de bază ale reglementării problemei transnistrene.¹⁴

30.11.2023 – Președintele Comitetului pentru afaceri internaționale al Consiliului Federației al Rusiei, Grigoriy Karasin, a menționat că discutarea modificării formatului de negocieri fără a ține cont de opinia transnistrenilor este inacceptabilă, iar negocierile trebuie desfășurate în formatul existent.¹⁵

Realizat de Mihai Melintei

¹² Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control semnalează continuarea abuzurilor în Zona de Securitate*, 23.11.2023, <https://gov.md/ro/content/delegatia-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-semnaleaza-continuarea-abuzurilor> (04.12.2023)

¹³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Vicepremierului pentru reintegrare cu delegația Bundestagului german*, 23.11.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-vicepremierului-pentru-reintegrare-cu-delegatia-bundestagului-german> (04.12.2023)

¹⁴ Infotag, *VICEPRIM-MINISTRUL PENTRU REINTEGRARE CONSIDERĂ CĂ STATUTUL TRANSNISTRIEI TREBUIE STABILIT ÎN BAZA LEGII DIN 2005*, 28.11.2023, <https://www.infotag.md/rebelion-ro/312261/> (04.12.2023)

¹⁵ Infotag, *SENATOR RUS: NEGOCIERILE CU PRIVIRE LA REGLEMENTAREA TRANSNISTREANĂ TREBUIE PURTATE ÎN FORMATUL „5+2”*, 30.11.2023, <https://www.infotag.md/rebelion-ro/312331/> (04.12.2023)